

Načrt novih županij na Kranjskem.

Po deželni postavi od 2. januarja leta 1869. se imajo iz sedanjih občin narediti take županije, da vsaka ima najmanj po 3000 duš; manjše se smejo le izjemno gledé na posebne razmere krajev dovoliti.

Nove te županije se osnovajo v porazumljeni deželni odbora s ces. kralj. deželno vlado po zaslišanji ces. kralj. okrajnih glavarstev in sedanjih občinskih zastopov. Kakor se zdaj osnovajo županije, tako ostanejo in se pozneje morejo edino le s privoljenjem deželnega zbora prenarediti.

Deželni odbor je po skrbnem in natančnem prevdanku od sedanjih občinskih zastopov in od ces. kralj. okrajnih glavarstev stavljenih nasvetov svoj načrt za nove županije dodal. Pri tem delu je vedno pred očmi imel glavni namen nove postave, po kateri se imajo narediti kolikor mogoče velike županije, da so v stanu, nalogam svojega imenitnega področja redno zadostovati. Različnim željam posameznih krajev je deželni odbor skušal vstreči, kolikor le je bilo mogoče. Videl je pa deželni odbor pri snovanju novih županij, da žalibog! nekteri ne poznavajo dobrega namena deželne postave in potrebe velikih županij, in da ne previdijo, da le velike županije morejo na krepkih nogah stati in mnogovrstne soseskine zadeve dobro oskrbovati in tako samoupravo ali samostojnost (avtonomijo) soseskino uresničiti. Nahajajo se sem ter tje celó taki glasi, ki se sebično potegujejo za to, da bi celó majhne vasi bile same za-se. To pa je blizo tako, kakor da bi kajžar se bahal, da zmore in premore to, kar celi gruntar. Na take sebičnosti deželni odbor, gledé na gori omenjeno postavo, nikakor ni mogel ozira jemati, marveč mora prepustiti času, da spregledajo tudi taki, ki so dandanes še slepi za to, da le velike županije imajo veljavo pred svetom in pri cesarskih gosposkah.

Da se osnova novih županij kar najhitreje izpelje, in da se vsakakoršnim ugovorom upravnih uradov v okom pride, se je nova osnova županij napravila tako, da so meje sodnijskih in davkarskih okrajev in katastrske občine ostale kakor so bile, ter se bode ta osnova na upravičene in temeljite želje na posebni predlog po primerni poti prenaredila. Na meje fará se je, kolikor le mogoče, gledalo. Ker pa so se fare pogosto ustanovile le po naključji in brez tehtnih pravil, zato mnogokrat ni bilo mogoče, brez oškodovanja važnih zadržev, županij po farah osnovati. Kjer je bilo pa le mogoče, se tudi faré niso med več županij trgale.

Po načrtu deželnega odbora se imajo tedaj sledeče županije osnovati, ki bodo štéle vsaki županiji pripisano število duš. Pri vsaki županiji so imenovane tudi vse katastralne ali davkarske občine, ktere spadajo v dotično županijo.

Županija:

1. **Studenec**, 3143 duš: (Iška vas, Loka, Jezero, Tomišelj, Vrblenje).
2. **Želimlje**, 1853 duš: (Dobravica, Pijava gorica, Golo, Zapotok, Želimlje).
3. **Dobrova**, 4301 duš: (Brezovica, Dobrova, Podsmreka, Šujca, Log, Vič).
4. **Šmarija**, 6601 duš: (Orle, Stara vas, Grosuplje, Sela, Stranska vas, Ponova vas, Vino, Velike Lipljene, Račna, Slivnica, Šmarija, Mali vrh, Laniše).
5. **Marija Devica v polji**, 7030 duš: (Sv. Agata, Kašelj, Slape, Zadobrava, Št. Martin, Moste, Udmat, Dobrunje, Javor, Lipoglav, Štefana vas, Podmolnik, Sostro, Bizovik).
6. **Črnuče**, 3106 duš: (Ježica, Stožice, Podgorica, Črnuče, Nadgorica).
7. **Št. Vid**, 6303 duš: (Glince, Št. Vid, Stanežiče, Vižmarje, Dravljje, zgornja Šiška, spodnja Šiška, Gammelne, Št. Martin, Tacen, zgornje Pirniče, spodnje Pirniče).
8. **Medvode**, 3044 duš: (Draga, Golobrd, Preska, Senica, Žlebe, Zbilje, Studenčice, Topol, Sora, Medvode).
9. **Vrhnika**, 5039 duš: (stara Vrhnika, Vrhnika, Blatna Brezovica, velika Ligojna, Vrd, Podlipa, Zaplana, Zažar).
10. **Polhovi Gradec**, 6154 duš: (Babna Gora, Polhovi Gradec, Sétnik, Črni vrh, Selo, Št. Jošt, Horjul, Verzenec, Zaklanec, Butajnova).
11. **Borovnica**, 4141 duš: (Borovnica, Zabočevo, Présérje, Kamnik, Rakitna).
12. **Postojna**, 4171 duš: (Postojna, Stara vas, Zalog, Zagón, Hraše, Studeno, Stermica).
13. **Slavina**, 4402 duš: (Oreh, Rakitnik, Matenja vas, Slavina, Selce, Peteline, Radohova vas, Ternje, Palčje).
14. **Košana**, 4155 duš: (Narin, Ndanje selo, Kal, stara Sušica, Košana, Volčje, Ostrožno brdo, Suhorje).
15. **Hrenovice**, 4355 duš: (Hrenovice, Rakulek, Studenec, Veliko brdo, Hruševje, Lanidol, Šmihel, Stranje, Razdrto, Bukovje).
16. **Senožeče**, 2516 duš: (Senožeče, Sinadolje, Laže, Dolenja vas, Potoče, Gaberče).

17. **Vréme**, 1199 duš: (Famlje, Britof, zgornje Vréme).
18. **Trnovo**, 6301 duš: (Bistrica, Trnovo, Koséze, Mala Bukovica, Velika Bukovica, Zarečica, Dobropolje, Berce, Zarečje, Topolec, Harije, Tominje, Jasen, Vrbovo, Jablanica, Trpčane, Gorenji Semon, Dolenji Semon, Meréče, Smerje, Čelje, Janežovo brdo, Prém, Postenje).
19. **Gorenja Pivka**, 3133 duš: (Kilovce, Ratežovo brdo, Zagorje, Parje, Knežak, Koritnica, Jurešče, Šembije, Béč).
20. **Vipava**, 4106 duš: (Vipava, Vrhpolje, Goče, Lože, Erzelj, Slap).
21. **Šturja**, 3096 duš: (Šturja, Ustja, Planina, Budanje, Kovek).
22. **Št. Vid pri Vipavi**, 3054 duš: (Št. Vid, Lozice, Polje pri Vrabčah, Griže, Poddraga, Na Nanosu).
23. **Podvelb (Col)**, 1646 duš: (Podvelb, Križna gora, Podkraj, Vodice, Višnje, Senabor).
24. **Lož**, 5193 duš: (Lož, Stari trg, Knježna njiva, Babno polje, Babna polica, Vrh, Dane, Igavas, Pudob, Uševak, Kozarše, Lipsenj, Jezero, Otok, Obločice, Podcirkev, Nadlesek, Vrhnika, Poljane).
25. **Bloke (Obloke)**, 4498 duš: (Gradiško, Zalés, Hitinje, Velike Obloke, Sv. Duh, Ravnik, Stermica, Metule, Hudi vrh, Nova vas, Volčje, Otave, Kranjče, Radlek, Studeno, Ravne, Topol, Kremenica, Štruklova vas, Cajnarje, Studenec, Benete, Veliki vrh, Runarsko, Jeršiče, Osredek, Žilce).
26. **Žiri**, 4475 duš: (Žiri, Versnik, Dobračeva, Javorjev dol, Ledenica, Ledine, Žirovski vrh, Dole, Opale, Vrh).
27. **Idrija**, 6982 duš: (Jelični vrh, Čakovnik, Vojsko, Idrija, spodnja Idrija, srednje Kanomlje, spodnje in zgornje Kanomlje, Kernice).
28. **Črni vrh**, 2532 duš: (Godovič, Lome, Idrijski log, Kanji dol, Zadlog, Javornik, Črni vrh).
29. **Logatec**, 5226 duš: (Blekova vas, doljni Logatec, gorenji Logatec, Rovte, Medvedje brdo, Petkovec, Ziberše, Hotederšica, Ravnik).
30. **Planina**, 3266 duš: (Grčerevec, Laze, Unca, Rakek, zgornja in dolnja Planina).
31. **Cerknica**, 4807 duš: (Begnje, Kožljek, Selček, Bezuljak, Grahovo, Dolenja vas, Žerovnica, Vlaka, Cerknica).
32. **Videm**, 2989 duš: (Videm, Cesta, Zdenska vas, Kompolje, Podgora, Zagorica).
33. **Velike Lašiče**, 5879 duš: (Velike Lašiče, Turjak, Osolnik, Krvava peč, Selo, Sv. Gregor, Dvorska vas, Podpoljane, Lužarje, Volaka).
34. **Ribnica**, 7545 duš: (Ribnica, Gorenja vas, Goriča vas, Dane, Velike Poljane, Jurjovica, Prigorica, Gorčarice, Dolenja vas, Šušje, Podtabor, Potiskovec, Rakitnica).
35. **Soderšica**, 2558 duš: (Žigmarice, Soderšica, Vinice, Zamostec).
36. **Loški Potok**, 2609 duš: (Hrib, Retje, Travnik, Gora).
37. **Kočevje**, 2989 duš: (Kočevje, Mačkova vas, Željne).
38. **Mala gora**, 4579 duš: (Mala gora, Stari log, Polom, Kovlerji, Srednja vas).
39. **Koprivnik**, 2768 duš: (Bukova gora, Freže, Reichenau, Kammersdorf, Koprivnik, Nemška Loka, Hrib, Golobinjek).
40. **Mozelj**, 3789 duš: (Mozelj, Reinthal, Skril, Knežja lipa, Lienfeld, Log, Črni potok).
41. **Kočevska Reka**, 3367 duš: (Kočevska Reka, Novi lazi, Štalcarji, Koče, Gotnica, Morovec, Tiefenbach).
42. **Trg (Kostel)**, 3829 duš: (Banjaloka, Fara, Kuželj, Pirče, Suhor, Vrh).
43. **Osilnica**, 3157 duš: (Osilnica, Surgerje, Vozaj, Trava, Draga).
44. **Metlika**, 6363 duš: (Metlika, Božjakovo, Radovič, Rožalnica, Drašiče, Lokvica, Gabrovec, Bojanja vas, Radovica, Slamna vas, Dule, Hrast, Bušina vas).
45. **Gradac**, 4124 duš: (Češnjovec, Sodji vrh, Pribiše, Semič, Šteklovec, Dobravice, Krašinec, Podzemelj, Primostek, Gradac).
46. **Črnomelj**, 7620 duš: (Črnomelj, Loka, Zastava, Dobličje, Maverl, Telečji vrh, Petrova vas, Butoraj, Kleče, Planin, Brezje, Kot, Vinji vrh, Odlešiče, Tribučje, Bedenj, Griblje).
47. **Vinica**, 7699 duš: (Obrh, Golek, Tanča Gora, Belč Vrh, Stara Lipa, Hrast, Nova lipa, Učkovce, Vinica, Preloka, Damel, Vrh, Bojance, Žuniče).
48. **Poljane**, 4052 duš: (Stari trg, Predgrad, Radenice, Sodevce, Dolenja Podgora, Dol, Čepļje).
49. **Zagradec**, 2599 duš: (Ambrus, Veliko Globoko, Višnje, Zagradec, Valična vas).
50. **Žužemberk**, 7891 duš: (Smuka, Velike Liplje, Reber, Šmihel, Gorenji križ, Zvirče, Žužemberk, Sela, Hine, Stavčja vas, Dvor).
51. **Dobernice**, 3198 duš: (Dobernice, Knežja vas, Selo pri Šumperku, Korita, Ajdovica).
52. **Trebno**, 3849 duš: (Medvedje Selo, Češnjevek, Lukovek, Vrhtrbno, Ponikve, Trebno, Velika Loka, Mali Videm, Dolga njiva, Škovec, Sv. Štefan).
53. **Mirna**, 2951 duš: (Čatež, Ševnica, Brezovica, Mirna, Selo, Tihaboj).
54. **Mirna Peč**, 3449 duš: (Mirna Peč, Hmelčič, Golobinjek, Globodol, Zagorica).
55. **Št. Mihel — Stopiče**, 7081 duš: (Hrušica, Gotna vas, Veliki Podljuben, Zajča vas, Jurka vas, Kandija, Lakovnice, Smolena vas, Potov vrh, Težka voda, Stranska vas, Črmošnice, Vina vas, Cerovec).
56. **Prečina**, 2382 duš: (Dolnji vrh, Gorenja straža, Prečna, Beršlin).
57. **Novomesto**, 1763 duš.
58. **Toplice**, 3132 duš: (Poljane, Posterica, Dobni dol, Gorenje polje, Toplice, Podturn).
59. **Črmošnice**, 2328 duš: (Stara Žaga, Blatnik, Štale, Črmošnice).
60. **Brusnice**, 2441 duš: (Gaberje, Gorenja Orehovica, Polhovca, Brusnice).
61. **Sv. Peter**, 2966 duš: (Herinja vas, Češnice, Sv. Peter, Žalovice, Židanja vas, Družinska vas, Tomažja vas, Bela cerkev).
62. **Krško**, 10.617 duš: (Veliki trn, Krško, Leskovec, Ravno, Ženuše, Drnovo, Veliko Mražévo, Veliki Podlog, Krška vas, Cerklje).
63. **Raka**, 3412 duš: (Raka, Mršečna vas, Površje, Smednik).
64. **Studenec**, 3300 duš: (Studenec, Hubajnica, Bučka).
65. **Kostanjevica**, 4346 duš: (Kostanjevica, Orehovica, Osterc, Črnéča vas, Sv. Križ, Planina, Pušeča vas, Štojanski vrh).
66. **Št. Jernej**, 3843 duš: (Št. Jernej, Vrhpolje, Gradiše, Ostrog).
67. **Mokrice**, 2864 duš: (Bregana, Globočica, Velika dolina, Koritno, Čatež, Cerina).
68. **Radeče**, 8707 duš: (Radeče, Njivice, Podkraj, Vrhovo, Dvor, Kal, Cerovec, Podboršt, Sv. Križ, Šent Jur, Komplje, Boštanj, Vrh, Hotemaže, Goveji dol, Dobovec).
69. **Mokronog**, 4858 duš: (Mokronog, Laknec, Ostrožnik, Jelševac, Zabukovje, Ornuška vas, Trebeljno, Tržiše).

70. **Št. Rupert** 3721 duš: (Bistrica, Pijavce, Št. Rupert, Zabukovje, Straža, Sv. Lovrenc, Černik).
71. **Škocijan**, 4912 duš: (Gorenja vas, Zagrad, Zbure, Dobrava, Krsinji vrh, Dule, Stara vas, Telče).
72. **Štanga**, 2340 duš: (Voljavle, Trebeljevo, Sv. Anton).
73. **Litija**, 3311 duš: (Litija, Jablanica, Kresnice, Kresniški vrh, Hotič).
74. **Šmartno pri Litiji**, 3152 duš: (Gradiše, Jesén vrh, Poljane, Šmartno, Vintarjevec, Liberga).
75. **Polšnik**, 4382 duš: (Dole, v Moravčem, Vodice, Ukrog, Polšnik, Košica, Velika Goba).
76. **Zagorje**, 3743 duš: (Režiše, Loke, Šeminik, Kotredeže, Potoška vas, Kolovrat, Zagorje).
77. **Vače**, 4014 duš: (Vače, Kanderše, Konj, Roviše, Šent Lampert, Zabava, Sava).
78. **Šent Vid pri Zatičini**, 7037 duš: Št. Vid, Bukovica, Dob, Veliki Gaber, Male Dole, Podboršt, Prapreče, Radoha vas, Zagorica, Stojanski vrh, Temenica, Zobrače Češnjice, Hudo, Gorenja vas, Muļjava, Velike Pece, Metnaj, Zatičina).
79. **Višnja gora**, 5233 duš: (Draga, Kerka, Ilova gora, Podbukovje, Sušica, Višnja gora, Dedni dol, Velika Loka, Križna vas, Leskovec, Dobrava, Luče, Polica, Blečji vrh, Verhe).
80. **Kamnik**, 3489 duš: (Kamnik, Koziše, Volčji potok, Podgorje, Tujnice).
81. **Mekine**, 3571 duš: (Mekine, Godič, Nevlje, Tučna, Gojzd, Črna, Stranje, Županje njive, Bistričica, Paloviče).
82. **Vodice**, 6137 duš: (Križ, Zalog, Kapla vas, Klanec, Dobrava, Lahoviče, Mlaka, Moste, Nasoviče, Suhadole, Bukovica, Polje, Repnje, Šinkovi turn, Skaručina, Vesica, Vodice, Dobrava).
83. **Mengeš**, 6137 duš: (Mengeš, Depala vas, Domžale, Stob, Študa, Dragomen, Loka, Trzin, Vrašica, Jarše, Radomlje, Homec, Šmarca).
84. **Tuhinj**, 4410 duš: (Šmartno, Hruševka, Loke, Motnik, Špitalič, zgornji Tuhinj, Hribe, Podhruško, Znojile).
85. **Šent-Ožbald**, 3334 duš: (Št. Ožbald, Blagovica, Hrastnik, Trojana, Brezje, Čemšenik, Češnjice).
86. **Prevoje**, 6131 duš: (Lukovica, Zlato polje, Prevoje, Rafoliče, Krašinja, Koreno, Žirovše, Dob, Krtina, Studenec, Podreče, Brezovica, Rova).
87. **Moravče**, 5614 duš: (Moravče, Sv. Mohor in Fortunat, Spodnje Koséze, Sv. Andrej, Vrhpolje, Sv. Križ, Drtija, Sv. Balantin, Velika vas, Péč, Zgornje Koséze, Sv. Trojica).
88. **Dol**, 3219 duš: (Dol, Beričevo, Dolsko, Kléče, Peteline, Podgora, Senožet, Vinje, Ihan, Sv. Miklavž, Sela).
89. **Poljane**, 3513 duš: (Dobje, Dolenje brdo, Kovski vrh, Visoko, Dolenčice, Poddobeno, Podvrhom, Zgornja Rovn).
90. **Trata**, 2742 duš: (Dolenja Dobrava, Gorenja vas, Hotavlje, Lučna).
91. **Železniki**, 1245 duš.
92. **Šorica**, 1710 duš: (Davča, Zali-log, Danje, Sorica).
93. **Skofja Loka**, 4801 duš: (Sv. Barbara, Puštal, Loka, Sv. Ožbald, Zapotnica, Staniše, Sminec, Godešice, Retéče, Suha).
94. **Stara Loka**, 3077 duš: (Stara Loka, Dorfarji, Križna gora, Peven, Žabnica, Stari dvor).
95. **Selce**, 5277 duš: (Bukovica, Sv. Klemen, Pertovec, in Podlonek, Dolenja vas, Dražgoše, Kališe, Sv. Lenart, Nemilje, Martinji vrh, Zgornja luža, Selce, Studeno).
96. **Oslica**, 3100 duš: (Stara Oslica, Koprivnik, Laniše, Leskovica, Podjelovo brdo, Trebija).
97. **Kovor-Križ**, 3189 duš: (Bistrica, Kovor, Zvirče, Duplje, Križ, Žiganja vas, Stenično).
98. **Tržič**, 3336 duš: (Sv. Ana, Sv. Katarina, Tržič).
99. **Kranj**, 2019 duš.
100. **Predoslje**, 2805 duš: (Britof, Huje, Klanec, Kokrica, Predoslje, Primskovo, Rupa, Suha, Čirčiče).
101. **Naklo**, 2260 duš: (Podbrezje, Naklo, Okroglo, Pivka, Žeje, Strževo, Strohinj).
102. **Smlednik**, 2025 duš: (Smlednik, Hraše, Moše, Zapoge, Terboje).
103. **Cerklje**, 3662 duš: (Pešata, Grad, zgornji in spodnji Brnik, Češnjevk, Šmartno, Stefanja gora, Šentuška gora, Cerklje).
104. **Predvor**, 3038 duš: (Babni vrt, Goriče, Kokra, Breg, Srednja vas, Tenetiše, Bela).
105. **Šentjur**, 3403 duš: (Šentjur, Luže, Velesovo, Olševek, Tupaliče, Hrastje, Voglje).
106. **Stražiše**, 4729 duš: (Stražiše, Bitnje, Breg, Drulovak, Jama, Mavčiče, Podréče, Praše, Sv. Jošt, Zgornja in spodnja Besnica).
107. **Radolica**, 3830 duš: (Doslovče, Zabreznica, Žerovnica, Lancevo, Hraše, Nova vas, Radolica Predtrg).
108. **Mošnje**, 3545 duš: (Mošnje, Brezje, Otok, Ljubno, Leše, Begne, Srednja vas).
109. **Ovsiše**, 3319 duš: (Dobrava, Češnjica, Založe, Kropa, Kamna gorica).
110. **Bléd**, 5223 duš: (Zasep, Podhom, Dobrava, Polšica, Spodnje Gôrje, Zgornje Gorje, Višelnica, Ribno, Rečica, Želéče, Bléd, Bohinjska Bela, Selo pri Mlinu).
111. **Bohinj**, 4495 duš: (Nemške Rovte, Bistrica, Nomen, Savica, Gorjuše, Češnjica, Srednja vas, Stodvor).
112. **Jesenice**, 3943 duš: (Planina, Jesenice, Hrušica, Potoke, Javornik, Dovje, Koroška Béla).
113. **Kranjska Gora**, 3529 duš: (Rute, Podkorén, Radeče, Bela péč, Kranjska gora).